

de knobbelzwaan als broedvogel in groningen

Afgelopen zomerhalfjaar hebben we een deel van de provincie Groningen op broedende knobbelzwanen afgezocht. Het doel hiervan was te kijken in hoeverre er in de provincie knobbelzwanen broeden, die we in de strenge winters van 1979 en 1982 in de stad Groningen geringd hadden. Inderdaad bleken er op verschillende plaatsen (Appingedam, Garmerwolde, Kiel-Windeweer, Peize en Waterhuizen) zwanen te broeden of een territorium te hebben, die in eerdere winters door ons geringd waren. Er blijken zelfs zwanen met Deense en Duitse ringen (Appingedam, Dorkwerd, Zuidlaarderveen en Zijldijk) in de provincie als broedvogel voor te komen,

deels vogels die we in een eerdere winter in de stad gesignaleerd hadden.

Om een beter beeld te krijgen van de verspreiding van de Groningse broedvogels en hun jongen hebben we vorige zomer bovendien ca. 190 knobbelzwanen geringd; voor de helft broedvogels en voor de helft jongen. Dit is gebeurd in een groot gebied rondom de stad Groningen en in een deel van oost-Groningen, het Oldambt bij Winschoten en een gebied rondom Appingedam. De afgelopen strenge winter van 1985 heeft al redelijk wat resultaten hierover opgeleverd: verscheidene broedvogels zijn in de stad Groningen of in Nieuweschans gesignaleerd.

in het zomerseizoen van 1985 willen we naast het eerder bekeken gebied ook het nog niet bezochte deel van de provincie (met aangrenzende randgebieden bij de Veenkoloniën en in noord Drenthe) op broedende knobbelzwanen afzoeken om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de herkomst van de broedende zwanen. Hierdoor kunnen we nauwkeurig de grootte van de Groningse broedvogelpopulatie bepalen (vogels van Groningen: 80-90 paar). Ook proberen we te weten te komen wat de produktie (het aantal grootgebrachte jongen) is. Nogal wat nesten worden vernield door mensen en er zijn goede aanwijzingen dat van diverse nesten de legselgrootte door het rapen of schudden van een aantal eieren kunstmatig wordt beperkt. Verder zijn we van plan weer aan flink aantal broedvogels en hun jongen te ringen om zo goed mogelijk een beeld te krijgen van de trekbewegingen van zowel de ouders als de jonge vogels.

Mensen die geïnteresseerd zijn en aan dit onderzoek mee willen werken, vooral m.b.t. tot het opsporen van broedende zwanen en de lokalisatie van geringde zwanen kunnen zich bij Berend Voslamber (regio Winschoten) of Klaas van Dijk (rest van de provincie Groningen) opgeven en hier verdere informatie krijgen.

Het kan soms erg moeilijk zijn of onmogelijk lijken om zonder ervaring geringde broedende zwanen af te lezen. Daarom is het raadzaam om in zo'n geval zo snel mogelijk contact met één van ons beiden op te nemen zodat we zelf kunnen proberen het ringnummer af te lezen.

Tenslotte is nu een aanzienlijk deel van de Groningse knobbelzwaanspopulatie geringd zodat er een grote kans is dat dood aangetroffen zwanen geringd zijn. Als je een dode zwaan ergens ziet liggen dan is het sterk aan te bevelen te controleren of de vogel een ring draagt. Namens de Zwanenwerkgroep van Avifauna Groningen,
Klaas van Dijk Berend Voslamber
v.Heemskerckstr.1-G17 Marterlaan 8
9726 GB Groningen 9675 PJ Winschoten
050-134689 05970-14448

